

Відкритий міжнародний університет
розвитку людини «Україна»
Полтавський інститут економіки і права

ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ: ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ

МАТЕРІАЛИ
IX Міжнародної науково-практичної конференції

20-21 травня 2025 р.

Полтава – 2025

Редакційна колегія

Надія Мякушко – докторка філософії у галузі політичних наук, кандидатка політичних наук, доцентка, в. о. завідувачки кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти, директорка Полтавського інституту економіки і права (**голова**).

Роман Шаравара – кандидат економічних наук, доцент, професор кафедри правознавства та фінансів, перший заступник директора Полтавського інституту економіки і права.

Руслан Басенко – кандидат педагогічних наук, доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи, міжнародної та грантової діяльності, завідувач кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права (**відповідальний редактор**).

Сергій Короед – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правознавства та фінансів Полтавського інституту економіки і права.

Валерій Бебик – доктор політичних, кандидат психологічних наук, професор, професор Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, лауреат Державної премії імені І. Франка в галузі інформаційної діяльності та Міжнародної премії імені М. Гоголя.

Віталій Заїка – кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти Полтавський інститут економіки і права

Ольга Бацман – кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри соціальної роботи та спеціальної освіти Полтавського інституту економіки і права.

Наталія Рябокінь – кандидатка філологічних наук, доцентка, завідувачка кафедри філології та соціально-гуманітарних дисциплін Полтавського інституту економіки і права.

Інноваційний потенціал та правове забезпечення соціально-економічного розвитку України: виклик глобального світу : Матеріали ІХ Міжнар. наук.-практ. конф., 20-21 травня 2025 р. / Полт. ін-т економіки і права ЗВО «Відкритий міжнародний університет розвитку людини «Україна» ; ред. колег. : Н. Мякушко (голова), Р. Шаравара, Р. Басенко та ін.; відп. ред. Р. Басенко. Полтава : ППЕП, 2025. 458 с.

У збірнику матеріалів представлено доповіді та повідомлення наукового зібрання вчених, організаторів освіти, науково-педагогічних працівників, фахівців-практиків, здобувачів різних ступенів освіти, які присвячені аналізу політико-правових, соціально-філософських, освітньо-педагогічних, фінансово-економічних та інших вимірів інноваційного розвитку України та світу. Окремо звернено увагу на протидію України російській військовій агресії та окреслено шляхи повоєнної відбудови країни.

Матеріали збірника будуть цікавими вченим, викладачам і здобувачам освіти, усім, хто залучений до науково-теоретичного аналізу сучасного світу.

УДК 330.111.66(477):34

**Рекомендувала до друку вчена рада
Полтавського інституту економіки і права
10 червня 2025 року, протокол № 5**

Автори несуть особисту відповідальність за повноту висвітлення досліджуваного питання, системність викладу матеріалів, достовірність наведених фактів та їхню автентичність, правильне цитування, академічну доброчесність.
Статті друкуються в авторській редакції.

© Полтавський інститут економіки і права, 2025
© Колектив авторів, 2025

Микола Мельник

Питання соціальних гарантій військовослужбовців та їх сімей в умовах
воєнного стану в Україні 155

Тетяна Непокупна, Олена Годзь

Трансформаційні імпульси ХХІ століття: виклики для освіти, науки, політики .. 158

Тетяна Олійник

Організація самостійної роботи здобувачів освіти засобами інформаційних
технологій..... 160

Вікторія Орел

Юридична аргументація у римському праві 162

Олег Остапенко

Теоретичні засади гуманізації загальнопедагогічного процесу в закладах
загальної середньої освіти..... 165

Іван Паламарчук

Щодо питання повернення в Україну незаконно виведених в іноземні держави
активів: в контексті правовідносин, що виникають у зв'язку з оборотом
віртуальних активів..... 167

Євгеній Панов

Правові механізми запозичення досвіду охорони довкілля Республіки Сінгапур
в контексті післявоєнного відновлення природи України 170

Євгенія Панова

Актуальні аспекти форс-мажорних обставин в господарських правовідносинах. 171

Валерій Паталаха

Формування колективної ідентичності в основних теоріях європейської
інтеграції..... 173

Дмитро Піддубний

Передумови становлення сучасної медіації 176

Олександра Подольська

Римське право як фундамент європейської правової традиції 178

Віталій Попельнюк

Правові та геополітичні виміри суспільного життя України в умовах воєнного
стану: виклики продовольчої безпеки 179

Микола Рогоза, Ярослав Вівтоніченко, Роман Максимчук,

Володимир Шило

Управління інформаційно-аналітичним забезпеченням бізнес критичних
процесів як фактор розвитку компаній в умовах війни 182

Ігор Рой

Особливості діяльності нотаріусів під час воєнного стану 185

Антон Рябокін

Фінансові ресурси підприємства, їх зміст та види 188

Таміла Ряска

Конституційне право на освіту та його реалізація в умовах трансформацій 190

Марія Скільська

Договір аутстафінгу: поняття, підстави, переваги і перспективи..... 192

Юлія Снітко

Тестування мобільних додатків в середовищі Android Studio..... 195

Олена Стойко

Зміна підходів до фінансування організацій громадянського суспільства
в Євросоюзі..... 197

7. Про схвалення Стратегії продовольчої безпеки України на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 23 липня 2024 р. № 684-р. URL: <https://surli.cc/ifxkmd> (дата звернення: 02.05.2025).
8. Яковенко Р.В. Управління продовольчою безпекою національної економіки України в умовах російської збройної агресії. *Агросвіт*. 2024. №6. С.60-65.

УПРАВЛІННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ БІЗНЕС КРИТИЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЯК ФАКТОР РОЗВИТКУ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ВІЙНИ

Микола Rogoza,

д-р екон. наук, проф.,

*Полтавський університет економіки і торгівлі,
Інститут економіки промисловості НАН України*

Ярослав Вівтоніченко,

аспірант Полтавського університету економіки і торгівлі

Роман Максимчук,

аспірант Полтавського університету економіки і торгівлі

Володимир Шило,

аспірант Полтавського університету економіки і торгівлі

Метою даного дослідження було проаналізувати проблеми розвитку компаній в умовах війни та запропонувати практичні рекомендації щодо підвищення ефективності управління інформаційно-аналітичним забезпеченням (ІАЗ) бізнес-критичних процесів компаній для забезпечення їх розвитку. В процесі проведення пошуків напрямів дослідження було ідентифіковано виклики в умовах воєнної агресії проти України, які суттєво впливають на функціонування, перспективи розвитку бізнесу та окремих компаній. Актуальність таких досліджень було визначено на основі ідентифікації наслідків негативного впливу на процеси діяльності бізнесу і його компаній в умовах нестабільності економіки, високого рівня невизначеності через міграцію населення, руйнування інфраструктури та логістичних ланцюгів. Інформаційно-аналітичне забезпечення в таких умовах є основою для формування обґрунтованих управлінських рішень у забезпеченні адаптації процесів оперативного управління та введенні стратегічних змін для подальшого розвитку. Рівень та якість інформаційно-аналітичного забезпечення бізнес-критичних процесів в такі періоди діяльності набувають особливої уваги. Головним завданням для компанії стає здатність оперативно відслідковувати процеси збирання, обробки, аналізу релевантної інформації. Ефективність вирішення такого завдання є основою у прогнозуванні ризиків, виявляти наявні чи необхідні ресурси і можливості для адаптації існуючої бізнес-моделі як ключового фактора для формування управління бізнес-критичними процесами виживання та подальшого зростання.

В умовах нестабільності роль якості управління інформаційно-аналітичним забезпеченням (ІАЗ) бізнес-критичними процесами фокусується на управлінні ланцюгами постачання та логістикою. Для цього відслідковуються дані про наявність та рух запасів на складах, інформація про постачальників, дані про транспортування (графіки, вартість, затримки, стан вантажів), інформація про стан логістичної інфраструктури, прогнози попиту та потреби в матеріалах.

Аналітично важливою складовою цього процесу є аналіз ефективності ланцюгів постачання, виявлення потенційних ризиків у постачанні, оцінка надійності постачальників, прогнозування потреби в запасах, витратах на логістику та пошук механізмів їх оптимізації. Тому, у рамках наукових досліджень, що виконувались науковцями Полтавського університету економіки і торгівлі, такі проблеми розглядались у царині розвитку технологій забезпечення управління, що було викладено у результатах із розробки концептуальних засад впровадження цифрових технологій і штучного інтелекту [1], розвитку економіки та її суб'єктів в умовах технологічних змін і цифровізації [2], інформаційної безпеки підприємства [3], інформаційного аспекту управління логістичною діяльністю суб'єктів господарювання [4]. Також серед інструментів інформаційно-аналітичного забезпечення процесів економіки науковцями пропонувались підходи побудовані на концептуальних моделях менеджменту проєктів, яка передбачає застосування гібридних методологій управління проєктами та програмою інноваційного розвитку. У процесі даного дослідження, серед сучасних інструментів у системах управління із вирішення поставлених завдань в умовах обмежених ресурсів та нестабільності, запропоновано використати системи планування ресурсів підприємства (ERP) з модулями управління запасами. Формування ІАЗ для бізнес критичних процесів діяльності компаній пропонується на основі використання системи планування ресурсів підприємства (ERP) з модулями управління, використовуючи для цього її особливості як комплексної програмної платформи з метою інтегрування ключових бізнес процесів компанії в єдину систему. Завданнями при цьому буде запровадження модулів управління ERP для підтримки функціональності структурних підрозділів у плануванні, організації, контролю та оптимізації процесів діяльності компанії. Основними особливостями такого підходу використання ERP-системи є: інтеграція бізнес-процесів, забезпечуючи здатності об'єднувати розрізнені бізнес-функції (фінанси, виробництво, управління ланцюгами постачання, управління персоналом) в єдину інформаційну систему. Таким чином, формується забезпечення ІАЗ у процесах потоку даних між різними модулями, ефективно відслідковуючи інформацію та її узгодженість для функціональних задач. При цьому, також, є можливість системного відслідковування про діяльність компанії та ефективність її ключових показників. Головною перевагою такого підходу у використання ERP-системи є те, що на основі набору інтегрованих модулів можуть виконуватись завдання із ІАЗ як для функціональних так і для стратегічних завдань управління. Це пов'язується із тим, що такий набір модулів являє собою гнучку та масштабовану систему, якщо додавати нові функціональні завдання в міру розвитку бізнесу з використанням єдиної бази даних. Розмір та різномановитість інформації у такій базі даних забезпечує формування управлінського рішення через можливість отримання достовірних даних та їх аналіз, що сприяє покращенню звітності із наслідків діяльності компанії. Для ефективності впровадження ERP системи ІАЗ бізнес процесів можна використати можливість реінжинірингу існуючих бізнес-процесів з метою їхньої стандартизації та оптимізації у системі.

Використання ERP-системи, як інструментів для аналізу даних та формування звітів (фінансових, виробничих, та ін), дозволяє отримувати оперативну інформацію про ключові показники діяльності (KPI), виявляти відхилення та їх аналізувати, формуючи обґрунтовані управлінські рішення на основі доступу до ключової інформації при вирішенні функціональних завдань, моделювання

сценаріїв та формування стратегічних і оперативних рішень.

Бар'єрами у впровадженні ERP-системи для ІАЗ є потреба у значних інвестиціях часу та ресурсів. Наслідки негативного характеру можуть бути через недостатню увагу до ефективного управління інформаційно-аналітичним забезпеченням в умовах війни, що може призвести до прийняття неефективних управлінських рішень та втрати конкурентоздатності компанії.

Таким чином, підняті проблеми із дослідження управління інформаційно-аналітичним забезпеченням бізнес-критичних процесів та розробка практичних рекомендацій щодо оптимізації процесу його формування є надзвичайно актуальним і своєчасним для забезпечення розвитку вітчизняних компаній в умовах війни.

Список використаних джерел:

1. Рогоза М. Є., Кривенко С. В. Концептуальні засади впровадження цифрових технологій і штучного інтелекту у систему управління відходами: переваги, нові виклики та ризики. Вісник економічної науки України. 2024. № 2 (47). С. 136-142. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.2\(47\).136-142](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.2(47).136-142)
2. Ragoza, M. E., Kryvenko, S. V. (2024). Conceptual Principles of Implementing Digital Technologies and Artificial Intelligence into the Waste Management System: Advantages, New Challenges and Risks. Visnyk ekonomichnoi nauky Ukrainy, 2 (47), pp. 136-142. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.2\(47\).136-142](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2024.2(47).136-142).
3. Рогоза М.Є., Перебийніс В.І., Кузьменко О.Г., Федірець О.В., Розвиток економіки України та її суб'єктів в умовах технологічних змін і цифровізації / Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія/ М.Є. Рогоза, В.І. Перебийніс, К.Ю. Вергал, О.К. Кузьменко, Ж.А. Кононенко, Г.В. Карнаухова, Г.А. Рыжкова, В.М. Чубай та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. М.Є. Рогози – Полтава, ПУЕТ, 2021. – С.22-36); <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11429>.
4. Рогоза М.Є., Кузьменко О.К., Кропивка О.Г., Інформаційна безпека підприємства: сутність, технологія забезпечення, методи оцінки та моделі/Соціально-економічний розвиток України: моделі, механізми, стратегії: монографія/ М.Є. Рогоза, В.І. Перебийніс, К.Ю. Вергал, О.К. Кузьменко, Ж.А. Кононенко, Г.В. Карнаухова, Г.А. Рыжкова, В.М. Чубай та ін.; за наук. ред. д.е.н., проф. М.Є. Рогози – Полтава, ПУЕТ, 2021. – С.125-146; <http://dspace.puet.edu.ua/handle/123456789/11429>.
4. Перебийніс В. І., Рогоза М. Є., Миколенко І. Г., Кононенко Ж. А. Управління логістичною діяльністю суб'єктів господарювання: інформаційний аспект. Вісник економічної науки України. 2023. № 2 (45). С. 123-128. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2023.2\(45\).123-128](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2023.2(45).123-128).

Наукове видання

**ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ТА ПРАВОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ВИКЛИК ГЛОБАЛЬНОГО СВІТУ**

**Збірник матеріалів
IX Міжнародної науково-практичної конференції
20-21 травня 2025 р., м. Полтава**

Відповідальний редактор – *Руслан Басенко*
Комп'ютерний набір – *автори рукописів*

Електронне видання
Підписано до оприлюднення 10.06.2025 р.
Формат 60x84/16. Гарнітура Georgia
Ум. друк. арк. 27,3